

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

30. సూర అర్నూమ్ పరిచయం

సూరహ్ రూమ్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 60 వాక్యాలు, 6 రుకూలు ఉన్నాయి. దీని పేరు రెండవ ఆయత్లోని 'గులిబతిర్నూమ్' నుండి గ్రహించబడింది. ప్రారంభంలోనే చారిత్రక సంఘటన గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ సూరహ్ క్రీస్తు శకం 615లో అవతరించింది. అప్పుడు ఈరానీయులు రోమనులను జయించారు. ఆ సంవత్సరంలోనే హబ్షా (ఇథియోపియా) వైపు వలస పోవటం జరిగింది. సూరహ్ ప్రారంభంలో భవిష్యవాణి పలకబడింది. ఇది ఖుర్ఆన్ దైవగ్రంథం అనటానికి, ముహమ్మద్ (స) అల్లాహ్ ప్రవక్త అనటానికి గొప్ప నిదర్శనం.

ప్రవక్త (స) కాలంలో రెండు పెద్ద రాజ్యాలు ఉండేవి. ఒకటి ఈరాన్, వీరు అగ్ని ఆరాధకులు, రెండవది రూమ్; వీరు క్రైస్తవులు. మక్కా అవిశ్వాసులు ఈరానీయులకు సహాయం చేసేవారు. ఎందుకంటే వారు కూడా విగ్రహారాధకులే. ముస్లిములు రూమీలకు సహాయసహకారాలు అందించేవారు. వీరు గ్రంథం కల ప్రజలు. అల్లాహ్ ప్రవక్తను విశ్వసించేవారు. రూమీలను ఈరానీయులు జయించినపుడు అవిశ్వాసులు సంతోషించారు. ముస్లిములు ఆందోళన చెందారు. ఈ సందర్భంగా ఈ వాక్యం అవతరించింది. "రూమీలు అతి త్వరలో విజయులౌతారు". అవిశ్వాసులు ఈ వాక్యం విని ముస్లిముల పట్ల హాస్యంగా పరిగణించారు. అంతేకాక ఉబయ్ బిన్ ఖల్ఫ్ అబూబకర్తో మూడు సంవత్సరాల్లో రూమీలు విజయం సాధిస్తే నేను నీకు 10 ఒంటెలు ఇస్తానని లేదా నువ్వు నాకు 10 ఒంటెలు ఇవ్వాలని పందెం కాసాడు. ప్రవక్త (స)కు ఇది తెలిసి అబూబకర్తో గడువును పెంచుకో. ఒంటెల సంఖ్యను 100కు పెంచుకో అని సలహా ఇచ్చారు. అబూబకర్ అలాగే చేశారు. ఉబయ్ బిన్ ఖల్ఫ్ దాన్ని అంగీకరించాడు.

భవిష్యవాణి వాస్తవంగా మారే సమయం వచ్చింది. 9వ హిజ్రీ శకంలో రోమనులు విజయం పొందారు. ముస్లిములు చాలా సంతోషం వ్యక్తం చేశారు. ఈ వాక్యాల్లో ఈ రెండు దేశాలను గురించి పేర్కొంటూ పరలోకాన్ని గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. పరలోక సంభవాన్ని గురించి అనేక సాక్ష్యాధారాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ సాక్ష్యాధారాలు దేవుని ఏకత్వాన్ని కూడా నిరూపిస్తున్నాయి. ఈ ఉపద్రవాలు కూడా విగ్రహారాధన ఫలితాలే. ప్రాచీన కాలంలో కూడా విగ్రహారాధన వల్లే అనేక జాతులు ఉపద్రవానికి గురయ్యాయి అని పేర్కొనటం జరిగింది.

30. అర్హామ్

ఆయత్లు : 84

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) అలిఫ్, లామ్. మీమ్.
- (2) రోమన్లు పరాజితులయ్యారు.
- (3) తమ పొరుగు భూభాగంలోనే! మరియు కొన్ని సంవత్సరాలలోనే వారు విజేతలవుతారు.
- (4) ముందయినా తరువాత అయినా అధికారం మట్టుకు అల్లాహ్ వాడే. ఆ రోజున అల్లాహ్ ప్రసాదించిన విజయానికి విశ్వాసులు వండుగలు జరుపుకుంటారు.
- (5) అల్లాహ్ తనకు ఇష్టమైన వారికి సహాయ పడతాడు. అల్లాహ్ అత్యంత శక్తిమంతుడు మరియు అనంతకరుణామయుడు.
- (6) ఈ వాగ్దానం అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం. అల్లాహ్ ఎన్నడూ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు. కాని ఈ విషయం చాలా మంది తెలుసుకోరు.
- (7) ప్రజలు ప్రాపంచిక జీవితపు బాహ్యరూపాన్ని మాత్రమే ఎరుగుదురు. పరలోకం గురించి స్వయంగా వారే తిరస్కార భావంతో ఉన్నారు.
- (8) వారు తమను గురించి తాము ఎన్నడూ ఆలోచించలేదా? అల్లాహ్ భూమినీ, ఆకాశాలనూ, వాటి మధ్య ఉన్న సమస్త వస్తువులనూ సత్యం ఆధారంగా, ఒక నిర్ణీత గడువు వరకు మాత్రమే సృష్టించాడు. కాని చాలామంది తమ ప్రభువుతో సమావేశం కావలసి ఉన్నది అనే విషయాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

﴿أَيُّهَا 60﴾ ﴿سُورَةُ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ ﴿رُكُوْعًا 6﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿1﴾ اَلَمْ

﴿2﴾ غَلَبَتِ الرَّوْمُ

فِي اَدْنٰی الْاَرْضِ وَهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ غَلَبِهِمْ

﴿3﴾ سَيَغْلِبُوْنَ

فِيۢ بَضْعِ سِنِيْنَ ۗ لِلّٰهِ الْاَمْرُ مِنْۢ قَبْلُ وَمِنْۢ بَعْدُ ۗ

﴿4﴾ وَيَوْمَۤئِذٍۢ يَّفْرَحُ الْوٰمِنُوْنَ

﴿5﴾ بِنَصْرِ اللّٰهِ ۗ يَنْصُرُ مَنۢ يَّشَآءُ ۗ وَهُوَ الْعَزِیْزُ

﴿6﴾ الرَّحِیْمُ

﴿7﴾ وَعَدَ اللّٰهُ ۗ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ وَعَدَہٗ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ

﴿8﴾ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ

﴿9﴾ يَعْلَمُوْنَ ظٰهِرًا مِّنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۗ وَهُمْ عَنِ

﴿10﴾ الْاٰخِرَةِ هُمْ غٰفِلُوْنَ

﴿11﴾ اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوْا فِیۡۤ اَنْفُسِهِمْ ۗ مَا خَلَقَ اللّٰهُ

﴿12﴾ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَیْنَهُمَاۗ اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ

﴿13﴾ مُّسَمًّی ۗ وَاِنَّ كَثِیْرًا مِّنَ النَّاسِ لِیَلْقَآئِ رَبِّهِمْ

﴿14﴾ لَکٰفِرُوْنَ

(9) వారు భూమిపై ఎన్నడూ ప్రయాణం చేసి ఉండలేదా? తమకు పూర్వం గతించిన ప్రజల ముగింపును వారు చూడగలండులకు? వారు వీరికంటే ఎక్కువ బలవంతులు. వారు భూమిని బాగా త్రవ్వారు. వారు దానిని వీరు చేసిన దానికంటే ఎక్కువగా వసింపజేశారు. వారి వద్దకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకుని వచ్చారు. ఇంకా అల్లాహ్ వారికి అన్యాయం చేసేవాడు కాదు, కాని స్వయంగా వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉండినారు. (10) చివరకు చెడుపనులు చేసిన వారి ముగింపు చాలా చెడ్డగా జరిగింది. ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ వాక్యాలను తిరస్కరించారు; వాటిని ఎగతాళి చేశారు.

(11) అల్లాహ్ యే సృష్టిని ప్రారంభిస్తాడు, ఆయనే దానిని తిరిగి సృష్టిస్తాడు. తరువాత ఆయన వైపునకే మీరు మరలింపబడతారు. (12) ఆ గడియ నెలకొన్ననాడు, అపరాధులు నిరాశకు గురవుతారు.

(13) వారు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా నిలబెట్టినవారెవరూ వారిని గురించి సిఫారసు చేయరు; అప్పుడు వారు తాము కల్పించుకున్న దైవాలను సైతం తిరస్కరిస్తారు. (14) ఆ గడియ నెలకొన్న రోజున విభిన్న వర్గాలుగా చీలిపోతారు. (15) విశ్వసించి మంచి పనులు చేసినవారు ఒక ఉద్యానవనంలో సుఖంగా సంతోషంగా ఉంచబడతారు. (16) కాని విశ్వసించనివారు, మా వాక్యాలనూ, పరలోక సమావేశాన్ని నిరాకరించిన వారు శిక్షలోనే ఉంచబడతారు.

(17) కనుక మీరు అల్లాహ్ పరిశుద్ధతను కొనియాడండి. సాయంత్రం అయినప్పుడు, ఉదయం అయినప్పుడు.

(18) ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఆయనే స్తుతింపదగినవాడు, మధ్యాహ్నం అయినప్పుడు సూర్యాస్తమయం అయినప్పుడు.

أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضِ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ ۖ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿9﴾

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ آسَأَوْا سُوءًا ۗ آيَ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ﴿10﴾
اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿11﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْجَحْرِمُونَ ﴿12﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شَرِّ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ شَفَعَاءُ وَكَانُوا بِشَرِّ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿13﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِنُونَ ﴿14﴾
فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿15﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْتَضِرُونَ ﴿16﴾
فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿17﴾

وَلَهُ الْحُكْمُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿18﴾

(19) ఆయన జీవని నిర్దీవి నుండి వెలికి తీస్తాడు, నిర్దీవిని జీవి నుండి వెలికి తీసుకువస్తాడు. భూమి మృతి చెందిన తరువాత దానికి ప్రాణం పోస్తాడు. ఇలానే మీరు కూడా వెలికి తీయబడతారు.

يُجْرَجُ الْحَيِّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُجْرَجُ الْمَيِّتُ مِنَ
الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ وَكَذَلِكَ
تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾

1 - 19 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం :

రోమనులు మరియు అగ్ని ఆరాధకుల సంఘటనలు సంక్షిప్తంగా సూచించబడ్డాయి. అంతేకాక ఈ ప్రపంచంలో నైతిక విలువలు కలిగి, శ్రమించే జాతికే అభివృద్ధి సిద్ధిస్తుందనే వాస్తవం విప్పిచెప్పబడింది. శ్రమించని, దుర్గుణాలు గల జాతి వినాశం పాలౌతుంది. ఈ ప్రపంచాన్ని తమాషా కోసం సృష్టించలేదు. సత్యాన్ని ఆచరించే వారికే సాఫల్యం, అసత్యాన్ని అనుసరించేవారికి వైఫల్యం వర్తిస్తాయి. విశ్వాసులు సాఫల్యం పొందుతారు. అవిశ్వాసులు విఫలులౌతారు. ఇది ఈ ప్రపంచం విషయం. ఇక పరలోకంలో అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తను అనుసరించేవారే సాఫల్యం పొందుతారు. తిరస్కరించేవారు నరకంలోనికి పోతారు. ఎవరో మా గురించి సిఫారసు చేస్తారనే ధీమాతో ఉన్నవారు పరాభవాన్ని చవిచూస్తారు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

1 : ఇవి విడి అక్షరాలు. వీటి పరమార్థం అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుసు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

2, 3 : ప్రవక్త (స) వలసపోవటానికి ముందు రూమీలు ముందు ఈరానీయుల చేతిలో పరాజయం తరువాత విజయం సాధిస్తారని భవిష్యవాణి పలకబడింది. అదేవిధంగా ముస్లిములు కూడా విజయం సాధిస్తారని భవిష్యవాణి పలకబడింది. అంటే రోమనులు పరాజయం పొంది 10 సంవత్సరాలు కాక ముందే విజయం సాధించారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

4 : అంటే మూడు నుండి 10 వరకు బిజ్జ్ ఉన్ అని అనవచ్చు. రోమనుల పరాజయం, విజయం అల్లాహ్ నిర్ణయం వల్లే జరిగింది. రోమనులు బద్ర్ యుద్ధం నాడు విజయం పొందారు. ఇటుముస్లిములు బద్ర్ యుద్ధంలో విజయం పొంది చాలా సంతోషించారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

7 : చాలామందికి ప్రాపంచిక జ్ఞానం చాలా అధికంగా ఉంటుంది. తమ ప్రావీణ్యతను ఇతరుల ముందు ప్రదర్శిస్తారు. కాని వాటి లాభం తాత్కాలికం మాత్రమే. కాని వారు పరలోకాన్ని మరచిపోయారు. దాని లాభం శాశ్వతమైనది, నశించనిది. (అహ్సానుల్ బయాన్)

8 : ప్రజలు తమ్ము తాము చూచి ఆలోచించాలి. సృష్టికర్త వారిని సృష్టించాడు. జీవితం ప్రసాదించాడు. మరణం ప్రసాదించాడు. ఆ తరువాత మళ్ళీ మరణానంతరం లేటి విచారించి వారి కర్మలకు తగిన విధంగా ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తాడు, లేదా శిక్షిస్తాడు. కాని చాలామంది అల్లాహ్ ను కలుసుకోమని, విచారించడం జరగదని భావిస్తారు.

9 : వెనుకటి జాతులు కూడా దైవప్రవక్తలను, సత్యాన్ని, దైవగ్రంథాలను తిరస్కరించారు. అందువల్ల వారిని నాశనం చేయడం జరిగింది. వారు వదలి వెళ్ళిన శిథిలాలను చూసి వారి నుండి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి.

11 : మరణానంతరం తిరిగి లేవబడే విశ్వాసాన్ని సమర్థిస్తూ ఏ నమూనా కూడా లేకుండానే ఒక వస్తువును సృష్టించినవానికి, దానిని మళ్ళీ బ్రతికించి లెక్కతేల్చి శిక్షా బహుమానాలు ఇవ్వటం క్లిష్టం ఏమీ కాదని చెప్పబడింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

12, 13 : తీర్పుదినం నాడు అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు ఏమీ సమాధానం ఇవ్వలేని స్థితిలో నిలబడి

(20) ఆయన సూచనలలో ఒకటి ఏమిటంటే, ఆయన మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించాడు. తరువాత మీరు మానవులై (భూమిపై) వ్యాపిస్తూ ఉన్నారు.

(21) ఆయన సూచనలలో మరొకటి ఏమిటంటే, ఆయన మీ కొరకు భార్యలను మీ జాతిలో నుండే సృష్టించాడు. మీరు వారివద్ద శాంతిని పొందటానికి, మీ మధ్య ప్రేమనూ, కారుణ్యాన్నీ సృజించాడు. నిశ్చయంగా ఆలోచనాపరులకు ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

(22) ఆయన సూచనలలో, ఆకాశాలనూ, భూమినీ సృష్టించటమూ, మీ భాషల, మీ రంగుల వైవిధ్యాల్నూ ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా విజ్ఞులకు ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

(23) ఆయన సూచనలలో రాత్రి, పగలు, మీరు నిద్రపోవటం, మీరు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటం కూడా ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, వినేవారికి ఇందులో చాలా సూచనలు ఉన్నాయి.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿20﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ۗ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿21﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
الْسِّنَاتِ كُمْ وَالْوَالِدِينَ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّلْعَالَمِينَ ﴿22﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿23﴾

ఉంటారు. వారు ఆరాధించిన, మొరలు వినిపించిన వారెవరూ వారికి సహాయం చేయడానికి, సిఫారసు చేయడానికి రావటం జరుగదు. వీరి శిక్షను వారు తొలగించనూలేరు.

14 : అంటే విశ్వాసులు, అవిశ్వాసుల, విగ్రహారాధకుల వర్గాలు, వీరు పరస్పరం కలవటం జరుగదు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

15, 16 : స్వర్ణవాసులు స్వర్గంలో సుఖాలను అనుభవిస్తూ ఉంటారు. నరకవాసులు నరకయాతనను అనుభవిస్తూ ఉంటారు.

17, 18 : అల్లాహ్ తనను గురించి విశదపరుస్తున్నాడు. తన ప్రియదాసులను అయిదువేళలా ప్రార్థించమని ఆదేశించాడు.

19 : అల్లాహ్ మరణానంతరం మానవులను తిరిగి లేపగలడు అని సమర్థించడం జరిగింది. విత్తనాల వల్ల పంటలు పండుతున్నాయి. కోళ్ళ నుండి గ్రుడ్లు, గ్రుడ్ల నుండి కోళ్ళు వస్తున్నాయి. అవిశ్వాసి కడుపులో విశ్వాసి జన్మిస్తున్నాడు. అదేవిధంగా అల్లాహ్ చావు తర్వాత జీవితాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. ఇవన్నీ అల్లాహ్ దివ్య మహిమలే. (అహ్సనుల్ బయాన్)

(24) ఇంకా ఆయన సూచనలలో మరొకటి ఏమిటంటే ఆయన మీకు మెరుపు తళతళలను చూపిస్తాడు. భయాన్ని కలిగిస్తూనూ, ఆశను రేకిత్తిస్తూనూ. ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపిస్తున్నాడు. తరువాత దాని ద్వారా భూమికి, దాని మరణానంతరం జీవితాన్ని ప్రసాదిస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా ఇందులో తెలివిని వినియోగించు కునేవారికి ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. (25) ఆయన సూచనలలో ఇంకొకటి ఏమిటంటే, ఆకాశమూ, భూమీ ఆయన ఆజ్ఞ మూలంగానే సుస్థిరంగా ఉన్నాయి. తరువాత ఆయన మిమ్మల్ని భూమి నుండి రమ్మని పిలిచినంతనే, కేవలం ఒకే ఒక పిలుపునకు మీరు అకస్మాత్తుగా బయటికి వచ్చేస్తారు,

(26) ఆకాశాలలో, భూమిపై ఉన్న వారెవరైనా ఆయన దాసులే. అందరూ ఆయన ఆజ్ఞకే కట్టుబడి ఉన్నారు. (27) ఆయనే సృష్టిని ప్రారంభిస్తాడు. ఆయనే దానిని మళ్ళీ సృష్టిస్తాడు. ఇది ఆయనకు సులభతరం. ఆకాశాలలోనూ, భూమిపైనా ఆయన గుణగణాలు సర్వోన్నతమైనవి, ఆయన శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడూను. (28) ఆయన మీకు స్వయంగా మీకే చెందిన ఒక ఉపమానాన్ని ఇస్తున్నాడు. మీ అధీనంలో ఉన్న బానిసలలో కొందరు మేము మీకు ఇచ్చిన సిరిసంపదలలో మీతోపాటు సమానమైన భాగస్వాములుగా ఉన్నవారూ, మీరు పరస్పరం మీ సమానులకు భయపడే విధంగా, మీరు భయపడేటటువంటి వారు వారిలో ఎవరైనా ఉన్నారా? ఈ విధంగా బుద్ధికుశలత కలవారికి మేము సూచనలను స్పష్టంగా వివరిస్తాము. (29) కాని ఈ దుర్మార్గులు జ్ఞానం లేకుండానే తమ భ్రమల వెంటపడ్డారు. అల్లాహ్ అపమార్గం పట్టించిన వ్యక్తికి మార్గం చూపగలవాడెవడు? అటువంటి వారికి సాయపడేవాడెవడూ ఉండడు.

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِّلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿24﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ
ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ
تَخْرُجُونَ ﴿25﴾

وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ كُلُّ لَّهُ
قَائِمُونَ ﴿26﴾

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ
عَلَيْهِ ۗ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿27﴾

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ ۗ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ
فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُوهُمْ كَخِيفَتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ ۗ كَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿28﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ
فَمِنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۗ وَمَا لَهُمْ مِّنْ
نَّاصِرِينَ ﴿29﴾

(30) కనుక (ప్రవక్త అనుచరులారా!) ఏకాగ్రచిత్తంతో మీ ముఖాన్ని ఈ ధర్మం దిశలో స్థిరంగా నిలపండి. అల్లాహ్ మానవులను ఏ స్వభావం ఆధారంగా సృష్టించాడో దానిపై స్థిరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ సృజించిన స్వరూప స్వభావాలు మార్చటానికి శక్యం కానివి. ఇదే సవ్యమైన, తిన్నని ధర్మమార్గం, కాని చాలామందికి తెలియదు. (31) అల్లాహ్ వైపునకు మరలుతూ, ఆయనకు భయపడండి, నమాజును స్థాపించండి, తమ ధర్మాన్ని వేర్వేరుగా రూపొందించుకున్న మరియు వర్గాలుగా చీలిపోయిన విగ్రహారాధకులతో కలసిపోకండి. (32) ప్రతి వర్గమూ తన వద్ద ఉన్న దానితోనే ఆనందపడుతున్నది. (33) మానవుల స్థితి ఎలాంటిదంటే, వారికి ఏదైనా కష్టం కలిగినప్పుడు, వారు తమ ప్రభువు వైపునకు మరలి ఆయనకు మొరపెట్టుకుంటారు. తరువాత ఆయన తన కారుణ్యపు మాధుర్యాన్ని కొంచెం వారికి రుచి చూపిస్తే అప్పుడు వారిలో కొందరు వెంటనే షిర్క్ చేయటం ప్రారంభిస్తారు. (34) మేము చేసిన ఉపకారానికి కృతఘ్నత చూపటానికిగాను. సరే, మంచిది, సుఖాలు అనుభవించండి, త్వరలోనే మీకు తెలిసిపోతుంది. (35) వారు చేస్తూ ఉన్న షిర్క్ యొక్క సత్యతకు సాక్ష్యం పలికే ఏదైనా నిదర్శనాన్ని గానీ, ప్రమాణాన్ని గానీ మేము వారిపై అవతరింప జేశామా? (36) మేము మానవులకు కారుణ్యపు కమ్మదనాన్ని రుచి చూపించినప్పుడు, వారు దానికి పొంగిపోతారు. స్వయంగా వారు చేసుకున్న చేష్టలు కారణంగా వారిపైకి ఏదైనా ఆపద వచ్చిపడితే, వెంటనే వారు నిరాశకు గురవుతారు. (37) అల్లాహ్ యే తనకు ఇష్టమైన వారి ఉపాధిని వృద్ధిపరుస్తాడు, తక్కువ చేస్తాడు. ఈ విషయాన్ని వారు చూడటం లేదా? నిశ్చయంగా ఇందులో విశ్వసించే వారికి ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿30﴾

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿31﴾

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِبَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿32﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسُ ضُرًّا دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا فَرِحُوا مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿33﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿34﴾

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿35﴾

وَإِذَا آذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِبَّهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيَهُمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿36﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿37﴾

(38) కనుక విశ్వాసి బంధువునకు అతని హక్కును ఇచ్చివేయి, పేదవానికీ, బాటసారికీ ఇచ్చివేయి. అల్లాహ్ ప్రసన్నతను కోరుకునే వారికి ఈ పద్ధతి ఉత్తమమైనది. వారే సాఫల్యం పొందేవారు. (39) ప్రజల సంపదలో చేరి పెరగాలని మీరు ఇచ్చే వడ్డీ అల్లాహ్ దృష్టిలో పెరగదు. అల్లాహ్ ప్రసన్నతను పొందే ఉద్దేశ్యంతో, మీరు ఇచ్చే జకాతు - దానిని ఇచ్చేవారే వాస్తవంగా తమ సంపదను వృద్ధి చేసుకుంటారు. (40) అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని పుట్టించాడు. తరువాత మీకు ఉపాధిని ఇచ్చాడు. ఆ తరువాత ఆయన మీకు మరణం కలిగిస్తాడు. తరువాత ఆయన మిమ్మల్ని బ్రతికిస్తాడు. మీరు దైవ సమానులుగా నిర్ణయించుకున్న వారిలో, ఎవడైనా ఈ పనులలో ఏ పనికైనా చేసేవాడు ఉన్నాడా? ఈ మానవులు చేసే షిర్కు నుండి ఆయన పరిశుద్ధుడు, మహోన్నతుడు.

فَاتِذَا الْقَرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ۗ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ ۗ وَأُوٰلِيَكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾

وَمَا آتَيْتُم مِّن رَّبٍّ لَّيِّبُوٓا۟ فِيٓ أَمْوَٰلِ ٱلنَّٰسِ فَلَآ يُرْبُوٓا۟ عِنْدَ ٱللَّهِ ۗ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكٰوةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ فَأُوٰلِيَكَ هُمُ ٱلْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۗ هَلْ مِن شُرَكَآءِكُمْ مَّن يَّفْعَلُ مِن ذَٰلِكُمْ مِّن شَيْءٍ ۗ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾

20 - 40 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఏక దైవారాధన, పరలోకం వాస్తవమైనవి, పరలోకం రావటానికే ఇహలోకం ఉనికిలోనికి వచ్చింది. దీని అసలు ఉద్దేశం ఇదే. ఇక్కడ మంచివారు - చెడ్డవారు, విశ్వాసులు - అవిశ్వాసులు, పుణ్యాత్ములు - పాపాత్ములు ఉన్నారు. అందరూ సమానులు కాలేరు. పరలోకంలో ఎవరు దేనికి అర్హులు అనేది తేలిపోతుంది. పరలోకం వల్ల మంచివారికి గొప్ప ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. చెడ్డవారిని శిక్షించటం జరుగుతుంది. పరలోకంలో మంచివారికి లాభం ఉంది. చెడ్డవారికి నష్టం ఉంది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

- 20 : అల్లాహ్ మానవుణ్ణి మట్టితో సృష్టించాడు. జీవిత అవసరాల కోసం, ఆహారం కోసం మానవుడు ప్రయత్నిస్తూ ఉంటాడు. భూమిపై జీవితం గడుపుతాడు. ఇదంతా అల్లాహ్ మహిమే. (అహ్సనుల్ బయాన్)
- 21 : అల్లాహ్ మన సుఖం కోసం స్వయంగా మనలో నుండే జంటలను సృష్టించాడు. నికాహ్ ద్వారా ఇద్దరూ కలుస్తారు. ఇద్దరూ పరస్పరం సుఖాలు పంచుకుంటారు. జీవిస్తారు. స్త్రీ పురుషులను కలిపేది ఈ పెళ్ళి సంబంధమే. వారు పరస్పరం ప్రేమానురాగాలతో జీవితం గడుపుతారు. ఇదంతా అల్లాహ్ అనుగ్రహమే. (తస్ఫీర్ ఇబ్నె కసీర్)
- 22 : అదేవిధంగా అల్లాహ్ సూచనలు ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి. మీరు మాట్లాడే భాషలు అనేకం ఉన్నాయి. ఇవన్నీ అల్లాహ్ మహిమలే. మీ శరీరం, శరీర అవయవాలు వాటి విధులు, వాటి శక్తులు, మీ ముఖాలు ఆలోచించేవారికి వీటిలో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ మానవుణ్ణి అల్లాహ్ ను, పరలోకాన్ని విశ్వసించమని బోధిస్తున్నాయి.

23 : అదేవిధంగా అల్లాహ్ ప్రజల కొరకు రేయింబవళ్ళు ఏర్పాటు చేశాడు. ప్రజలు పగలు తమ అవసరాలు తీర్చుకుంటారు. అలసట చెంది రాత్రి నిద్రపోతారు. ఈ నిద్ర ఒక విధంగా మరణానికి చెందినదే. ఇవన్నీ అల్లాహ్ వరప్రసాదాలే. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

24 : అదేవిధంగా ఉరుములు, మెరుపులు, మేఘాలు ప్రజలు వాటికి భయపడతారు. కాని వర్షం కురవాలని కోరుకుంటారు. వర్షం వల్ల పంటలు పండుతాయి. వర్షాలు పడకపోతే కరవు కాటకాలు వస్తాయి. ఇదంతా అల్లాహ్ ఆదేశానుసారమే జరుగుతున్నది.

25 : అల్లాహ్ సూచనల్లో మరొకటి ఏమిటంటే, ప్రళయం నాడు విశ్వవ్యవస్థ అంతా తారుమారైపోతుంది. ప్రజలందరూ సమాధుల నుండి లేచి నిలబడతారు.

26 : ఈ విశ్వం అంతా అల్లాహ్ దే. అందరూ ఆయన దాసులే. వారికి ఇష్టం ఉన్నా లేకున్నా ఆయన అధీనంలోనే ఉన్నారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

27 : ఒకవేళ ఎవరికైనా ఒక వస్తువును రెండవసారి తయారు చేయటం సులభమైతే, మరి అల్లాహ్ కు కూడా మానవులను రెండవసారి సృష్టించటం చాలా సులభం అవుతుంది. సర్వమహిమలు ఆయన చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. ఆయన అందరికంటే గొప్పవాడు. ఏ వస్తువూ ఆయనను పోలి లేదు. (సూరా : 11) (అహ్ సనుల్ బయాన్)

28 : బహువైచారాధనను ఖండిస్తూ ఇలా సంబోధించడం జరిగింది. ఒక సేవకుడు తన యజమాని సేవ చేస్తూ ఆయన ఇచ్చిన దానితోనే తృప్తి పడతాడు. ఆ సేవకుడు మీలో సర్వాధికారిలా కాకూడదని మీరు కోరుకుంటారు. మరి అల్లాహ్ అధికారాల్లో, భాగస్వాములను కల్పించటాన్ని ఎలా ఇష్టపడుతున్నారు? (తైసీరుర్రహ్మాన్)

29 : అవిశ్వాసులు ఎటువంటి ఆధారాలు లేకుండా తమ మనోవాంఛలను అనుసరిస్తున్నారు. మనోవాంఛల ద్వారా, తాతముత్తాతల అనుసరణ ద్వారా సన్మార్గం ఎలా లభిస్తుంది? అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేసిన వారిని ఎవరూ నరకశిక్ష నుండి కాపాడలేరు. సర్వాధికారాలూ అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి.

30 : అల్లాహ్ యే సర్వాధికారి అని పై వాక్యాల ద్వారా నిరూపించబడింది. ఓ ప్రవక్త! మరియు ఓ ముస్లిములారా! మీరు అల్లాహ్ ఆరాధనపైనే స్థిరంగా ఉండండి. ఇతర ధర్మాల వైపు కన్నెత్తి కూడా చూడకండి. సహజత్వాన్నే అనుసరించండి. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ప్రతి శిశువు తన సహజత్వంతోనే జన్మిస్తుంది. కాని వారి తల్లిదండ్రులు ఆ శిశువును యూదునిగాను, క్రైస్తవునిగాను మార్చివేస్తారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.1270) ఇంకా అల్లాహ్ సహజత్వాన్ని మార్చకండి. దాన్ని అభివృద్ధి పరచండి. విశ్వాసాన్ని, ఏకత్వాన్ని మీ సంతానానికి నేర్పండి. కాని చాలామంది ఈ సన్మార్గాన్ని వదలి మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతున్నారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

31 : అంటే దేవుని ఏకత్వంపై నిలకడగా, స్థిరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి. నమాజు స్థాపించండి. అవిశ్వాసుల్లా ప్రవర్తించకండి. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

32 : అంటే కొన్ని ఆదేశాలను స్వీకరించి, కొన్నిటిని తిరస్కరించరాదు. కొందరు సన్మార్గాన్ని వదలి వక్రమార్గాన్ని అవలంబించారు. అంతేకాక తామే సత్యంపై ఉన్నామని భావించి సంతోషిస్తూ నిర్భయులైపోయారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

33 - 35 : ఈ అంశాన్ని సూరె అన్ కబూత్ లో కూడా పేర్కొనటం జరిగింది. కష్ట సమయాల్లో అల్లాహ్ నే మొరపెట్టుకోవటం, సంతోష సమయాలలో ఆయనకు సాటి కల్పించటమూ, వీటికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

(41) మానవులు చేజేతులా సంపాదించుకున్న దాని ఫలితంగానే నేలపైనా, నీటిలోనూ కల్లోలం చెలరేగింది. వారి కొన్ని చేష్టలను వారికి చవిచూపటానికి; బహుశా వారు తమను సంస్కరించుకుంటారేమో అని.

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿41﴾

36 : మానవుని ఒక చెడు స్వభావాన్ని గురించి సూచించడం జరిగింది. దైవానుగ్రహాలను పొంది విప్రవీగుతాడు. అహంకారిగా ప్రవర్తిస్తాడు. కష్టాలొస్తే నిరాశ చెందుతాడు. అయితే ఇవన్నీ వాడి అకృత్యాల ఫలితాలే. అయితే విశ్వాసులు మాత్రం అలాంటి వారు కారు.

ఒక సహీ హదీసులో ఇలా ఉంది : “విశ్వాసి అదృష్టవంతుడు. అతని కొరకు అల్లాహ్ చేసే ప్రతి తీర్పు శుభకరమే. శుభాలు పొంది అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటాడు. కష్టాలు వస్తే సహనం పాటిస్తాడు. రెండు పరిస్థితుల్లోనూ అతనికి లాభమే లాభం ఉంది.” (సహీహ్ ముస్లిం - హ.నెం.5318) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

37 : అల్లాహ్ తన ఇష్టం ప్రకారం ఆహారాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి అధిక ధన సంపత్తులు ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి బీదరికానికి గురిచేస్తాడు. ఇందులో విశ్వాసుల కొరకు ఎన్నో సూచనలు, నిదర్శనాలు ఉన్నాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

38 : ఆహారం ఇచ్చేవాడు అల్లాహ్ అయినప్పుడు, అల్లాహ్ నిధుల్లో ఎటువంటి కొరతా లేనప్పుడు దాసుడు పిసినారిగా వ్యవహరించరాదు. తన బంధువులను, స్నేహితులను, బాటసారులను మరువరాదు. వారికి ఉపకారం చేస్తూ ఉండాలి. వారి హక్కులను తీర్చాలి. ఇందులో బంధువుల హక్కుల్ని అన్నిటికంటే ముందు పేర్కొనటం జరిగింది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “పేద బంధువుకు ధర్మం చేస్తే రెండు పుణ్యాలు లభిస్తాయి. ఒకటి : దానం చేసినందుకు. రెండవది : బంధుత్వ హక్కును ఇచ్చినందుకు.

ఎల్లప్పుడూ దానధర్మాలు చేసేవారి దృష్టి పరలోకంపై కేంద్రీకృతమై ఉంటుంది. తాము చేసిన ఆ దానధర్మాలు వల్ల వారు దైవప్రీతిని పొందాలని ప్రయత్నిస్తారు. ఇటువంటి వారే పరలోకంలో సాఫల్యం పొందుతారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

39 : “ఒక వ్యక్తి మరో వ్యక్తికి కానుక ఇచ్చి అంతకంటే మంచి వస్తువును ఆశిస్తే, దానికి ఎటువంటి పుణ్యం లభించదు. ఇది ఇబ్నె అబ్బాస్ ఇక్రమ, ముజాహిద్, జిహాద్, ఖతాదాల అభిప్రాయం.

ఇబ్నె అబ్బాస్, ఇక్రమల ప్రకారం వడ్డీ రెండు రకాలు. ఒకటి : వ్యాపారంలో వడ్డీ. ఇది ధార్మికంగా నిషిద్ధం. రెండవది : ఇతరులకు ఒక వస్తువును కానుకగా ఇచ్చి అంతకంటే మంచి వస్తువును ఆశించడం. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఒకవేళ అల్లాహ్ ప్రీతి కోసం దానధర్మాలు చేస్తే అల్లాహ్ దాని ప్రతిఫలం అనేక రెట్లు పెంచి ఇస్తాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

40 : విగ్రహారాధకుల నుద్దేశించి అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని సృష్టించాడని, ఆయనే మీకు ఆహారం ప్రసాదిస్తున్నాడని, ఆయనే మీకు మరణం ఇస్తాడని, ఆ తరువాత తిరిగి లేపుతాడని, ఈ శక్తులన్ని మీరు పూజించే విగ్రహాలకు ఉన్నాయా? మరి ఎందుకు వాటిని ఆరాధిస్తారు? అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. అల్లాహ్ మాత్రం ఈ లోపాలు ఏవీ లేనివాడు.

(42) వారితో ఇలా అను; భూమిపై సంచారం చేసి చూడండి, పూర్వం గతించిన వారి ముగింపు ఎలా జరిగిందో, వారిలో చాలామంది బహుదైవారాధకులే.

(43) కనుక ప్రవక్తా! ఈ సత్యధర్మం వైపు నీ ముఖాన్ని స్థిరంగా నిలుపు - ఆ రోజు రాకమునుపే, ఏ రోజు తొలగిపోయే ఏ అవకాశమూ అల్లాహ్ తరపు నుండి లేదో. ఆ రోజున మానవులు చెదరిపోయి ఒకరి నుండి ఒకరు వేరైపోతారు. (44) అవిశ్వాసానికి పాల్పడినవాడు తన అవిశ్వాసపు దుష్ఫలితాన్ని తానే అనుభవిస్తాడు. మంచి పనులు చేసేవారు తమ కొరకే సాఫల్యమార్గం సుగమం చేసుకుంటున్నారు.

(45) విశ్వసించి మంచి పనులు చేసేవారికి అల్లాహ్ తన అనుగ్రహం నుండి ప్రతిఫలం ఇచ్చేందుకు. నిశ్చయంగా ఆయన అవిశ్వాసులను ప్రేమించడు. (46) ఇది, ఆయన సూచనలలోనిది. ఆయన వాయువులను పంపుతాడు, శుభవార్తను తెలిపేందుకూ, మీకు తన కారుణ్యాన్ని రుచి చూపేందుకూ, ఇంకా ఈ ఉద్దేశ్యంతో కూడా, పడవలు ఆయన ఆజ్ఞతో ప్రయాణించేటందుకు, మీరు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించేటందుకు. ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలిపేవారుగా అయ్యేటందుకు. (47) మేము నీకు పూర్వం ప్రవక్తలను వారి జాతుల వైపునకు పంపాము, వారు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకుని వచ్చారు. తరువాత నేరం చేసిన వారికి మేము ప్రతీకారం చేశాము. మేము విశ్వాసులకు సహాయపడటం అనేది వారికి మాపై ఉన్న హక్కు. (48) అల్లాహ్ యే గాలులను పంపేవాడు, అవి మేఘాలను లేపుతాయి, తరువాత ఆయన ఆ మేఘాలను తన ఇష్టం ప్రకారం ఆకాశంలో వ్యాపింపజేస్తాడు, వాటిని ఖండికలుగా విభజిస్తాడు. తరువాత మేఘంలో నుండి వర్షపు బిందువులు కురియటాన్ని నీవు చూస్తావు. ఆయన ఆ వర్షాన్ని తన దాసులలో తనకు ఇష్టమైన వారిపై కురిపించగానే, వారు ఆనందంతో పొంగిపోతారు.

(49) వాస్తవానికి దాని అవతరణకు పూర్వం వారు నిరాశకు లోనై ఉండేవారు.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ ۗ كَانْ أَكْثَرُهُمْ

مُشْرِكِينَ ﴿42﴾

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّعُونَ ﴿43﴾

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَمَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلَا نَفْسِهِمْ يُمْهَدُونَ ﴿44﴾

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿45﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيَذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ

وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿46﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَأنتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوهُ ۗ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿47﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ ۖ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ۚ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ

عِبَادَةٍ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿48﴾

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لُمُبْلِسِينَ ﴿49﴾

(50) అల్లాహ్ కారుణ్యం యొక్క ప్రభావాలను చూడు; నిర్ణీతంగా పడి ఉన్న భూమిని ఆయన ఎలా బ్రతికించి లేపుతాడో! నిశ్చయంగా ఆయన మృతులకు ప్రాణం పోసేవాడు, ఆయన ప్రతి విషయంపై అధికారం కలవాడు. (51) మేము గాలిని పంపితే, దాని ప్రభావం వల్ల వారు తమ పంటలు పసుపు పచ్చగా మారటాన్ని చూస్తే, అప్పుడు వారు అవిశ్వాసంపై మరింత స్థిరపడిపోతారు. (52) ఓ ప్రవక్తా! నీవు మృతులకు వినిపించలేవు. వెనుతిరిగి వెళ్ళిపోయే చెవిటివారికీ నీవు నీ సందేశాన్ని వినిపించలేవు. (53) నీవు అంధులను అపమార్గం నుండి తప్పించి వారికి రుజుమార్గమూ చూపలేవు. నీవు కేవలం మా వాక్యాలను విశ్వసించేవారికే, విధేయతతో తలవంచే వారికే వినిపించగలవు.

(54) బలహీనావస్థ నుండి మీ పుట్టుకను ప్రారంభించినవాడూ, మళ్ళీ ఆ బలహీనత తరువాత మీకు బలాన్ని ప్రసాదించిన వాడూ, ఆ బలం తరువాత మళ్ళీ మిమ్మల్ని బలహీనులుగా, ముసలివారుగా చేసినవాడూ అల్లాహ్ యేకదా! ఆయన తనకు ఇష్టమైన దానిని సృష్టిస్తాడు. ఆయన అన్నీ తెలిసినవాడు, ప్రతి దానిపై అధికారం కలవాడు. (55) ఆ గడియ సంభవించినప్పుడు, నేరస్తులు ప్రమాణాలు చేసి, మేము ఒక గంట సేపు కంటే ఎక్కువ కాలం ఉండలేదు అని అంటారు. ఈ విధంగానే వారు ప్రాపంచిక జీవితంలో మోసపోతూ ఉండేవారు. (56) కాని జ్ఞానమూ, విశ్వాసమూ అనుగ్రహింపబడినవారు ఇలా అంటారు, “దైవలేఖనం ప్రకారం మీరు ప్రళయదినం వరకు పడి ఉన్నారు. కనుక ఇదే ఆ ప్రళయదినం, కాని మీకు తెలియదు.” (57) కనుక ఆ రోజున దుర్మార్గులకు వారి సాకులు ఏ ప్రయోజనాన్ని కలిగించలేవు. వారిని క్షమాభిక్ష కోరండి అని అడగటమూ జరగదు.

فَانظُرْ إِلَىٰ آثِرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُبْحَى الْمَوْتَى ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿50﴾

وَلَيْنِ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿51﴾

فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الضُّمَمِ الدُّعَاءَ إِذَا وُلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿52﴾

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَّاتِهِمْ ۗ إِنَّ تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿53﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۗ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿54﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ ۗ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ ۗ كَذَٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿55﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ ۖ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكُمْ كُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿56﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿57﴾

(58) మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌లో మానవులకు అనేక విధాలుగా బోధించాము. నీవు ఏ సూచనను తెచ్చినా, అవిశ్వాసులు, “నీవు అసత్యాన్ని ఆశ్రయించావు” అనే అంటారు. (59) ఈ విధంగా అల్లాహ్ జ్ఞానహీనుల హృదయాలకు ముద్రవేస్తాడు. (60) “కనుక ఓ ప్రవక్తా! సహనంతో ఉండు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది. నమ్మకం లేని వారు నిన్ను తేలికగా తీసుకోరాదు.”

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۗ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْتَلُونَ ﴿58﴾ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿59﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ اللَّهُ الْبَاطِلُ ﴿60﴾

41 - 60 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ వాక్యాల్లో ముస్లిములను సత్యంపై నిలకడగా ఉండమని, ఇస్లామీయ ఆదేశాలను పాటించమని, ప్రత్యేకంగా సామూహికంగా నమాజులను పాటించమని, జకాత్ చెల్లించమని, దానివల్ల ముస్లిములు బలం పుంజుకుంటారని, సామూహికంగానూ బలంగా ఉంటారని, నమాజ్‌వల్ల అల్లాహ్ హక్కులు తీరుతాయని, దానధర్మాల వల్ల అల్లాహ్ దాసుల హక్కులు తీరుతాయని ఇంకా ఈ గుణాలు కలిగిన జాతి పరలోకంలో తప్పకుండా సాఫల్యం పొందుతుందని పేర్కొనడం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

41 : అంటే అల్లకల్లోలం, ఉపద్రవం. దానివల్ల సామాజిక పతనం ఏర్పడుతుంది. సమాజంలో శాంతి భద్రతలు, సుఖసంతోషాలు కొరవడుతాయి. ఇవన్నీ మానవుని పాపాల వల్లే జరుగుతాయి. వీటి ప్రభావం వల్ల మానవులు అల్లాహ్ వైపు తిరుగుతారని, పశ్చాత్తాపం చెందుతారని హెచ్చరించటం జరుగుతుంది. (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

43 : అంటే ఆ దినాన్ని రాకుండా ఎవరూ ఆపలేరు. అందువల్ల ప్రళయం రావటానికి ముందు అల్లాహ్ విధేయతను పాటించాలి, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసి తీరాలి. (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

44, 45 : ఈ ప్రపంచం కర్మభూమి. ఇక్కడ మానవుణ్ణి పరలోక సాఫల్యం కోసం ప్రయత్నించమని పంపడం జరిగింది. ఇస్లాంను కాదని ఇతర మార్గాలను ఆచరించేవారు తీర్పుదినం నాడు పరాభవం పాలౌతారు. అల్లాహ్‌కు అవిశ్వాసులంటే ఇష్టం లేదు. సత్కార్యాలు చేసేవారు స్వర్గంలోనికి ప్రవేశిస్తారు. అల్లాహ్ తన కారుణ్యం ద్వారా గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. (తైసీరుద్రహ్మాన్)

46 : అంటే అల్లాహ్ వర్షానికి ముందు గాలులను శుభవార్తలుగా పంపిస్తాడు. వర్షం వల్ల పంటలు పండుతాయి. ఆహారం ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఈ అనుగ్రహాలన్ని కృతజ్ఞతలు తెలుపుకునేందుకు ప్రసాదించడం జరుగుతుంది. వాటిని నిర్లక్ష్యం చేయటంగాని, కృతఘ్నతకు పాల్పడటం గానీ చేయకండి.

48, 49 : అల్లాహ్ తన మహిమ వల్ల గాలులను పంపిస్తాడు. ఆ గాలులు మేఘాలను తోలుకుపోతాయి. అవి ఆకాశంలో వ్యాపిస్తాయి. ఆ మేఘాలు చల్లబడి వర్షంగా కురుస్తాయి. దాన్ని చూసి ప్రజలు సంతోషిస్తారు. భూమి సస్యశ్యామలంగా మారుతుంది. (తైసీరుద్రహ్మాన్)

50 : వర్షం ద్వారా భూమికి జీవం పోసినట్లు, తీర్పుదినం నాడు ప్రజలను మరలా లేపటం జరగుతుంది. ఎందుకంటే అల్లాహ్ అన్నీ తెలిసినవాడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

52, 53 : అవిశ్వాసులను అంధులుగా, చెవిటివారుగా పోల్చటం జరిగింది. ఓ ప్రవక్తా! మీ మాటలను మృతులు, చెవిటివారు ఎలా వినలేరో, అంధులు ఎలా చూడలేరో, అదేవిధంగా మీరు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోయి ఉన్నారు. మీ సందేశాన్ని కేవలం విశ్వాసులే స్వీకరించగలరు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

54 : ఇక్కడ అల్లాహ్ తన మరో మహత్వాన్ని చూపిస్తున్నాడు. అదేమిటంటే మానవుణ్ణి వివిధ దశల ద్వారా ముందుకు నడిపిస్తాడు. కాని అతడి మూలం మాత్రం మట్టి. ముందు వీర్యపు చుక్కగా మారుతాడు. ఆ తరువాత దాన్ని మాంసం ముద్దగా మారుస్తాడు. ఇంకా దాన్ని ఎముకలుగా మారుస్తాడు. వాటిపై మాంసాన్ని ధరిస్తాడు. ఆ పరిపూర్ణ శరీరంలో తన ఆత్మను ఊదుతాడు. ఆ తరువాత పసితనం నుండి ముసలితనానికి చేర్చుతాడు. ఆ అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని మళ్ళీ ఉనికిలోనికి తెస్తాడు. ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నెకసీర్)

55 : అవిశ్వాసులు ఇహలోకంలోను, పరలోకంలోనూ అజ్ఞానులుగానే ఉంటారు. తీర్పుదినం నాడు ప్రమాణాలు చేసి మేము ఇహలోకంలో ఒక్క గడియ మాత్రమే ఉన్నామని, మాకు సరిదిద్దుకునే అవకాశమే దొరకలేదని సాకులు వెదుకుతారు. (ఇబ్నె కసీర్)

58 : పరలోకం గురించి, మరణానంతర జీవితం గురించి, విచారణ గురించి విశదపరచిన తరువాత ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి, మేము మానవుల మార్గదర్శకం కోసం ఖుర్ఆన్ లో అనేక ఉదాహరణలు ఇచ్చామని, ఇది ఏకత్వాన్ని, ప్రవక్తల సత్యసంధతనూ, మరణానంతర జీవితం లాంటి వాస్తవాలను స్పష్టపరుస్తుందని మీరు ఏదైనా మహత్యం చూపినా దాన్ని మంత్రజాలంగా పరిగణిస్తారు అని అల్లాహ్ వ్యక్తపరిచాడు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

59 : సత్యాన్ని తిరస్కరించే హృదయాలకు అల్లాహ్ సీలువేస్తాడు. ఇటువంటి వారు ఎన్ని మహత్వాలు, మహిమలు చూపించినా విశ్వసించరు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

60 : ప్రవక్త (స) ను ఉద్దేశించి అవిశ్వాసుల వ్యతిరేకత పట్ల, బాధ కలిగించే మాటల పట్ల సహనం వహించమని అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం నెరవేరుతుందని ఓదార్చటం జరిగింది. (అహ్ సనుల్ బయాన్)